

Werknemers Pensioen Mixfondsen Halfjaarverslag

2016

— / —
a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders

Algemene informatie Werknemers Pensioen Mixfondsen

Kantooradres Fonds

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Beheerder

Dhr. D. Gort
Dhr. M.G. Jekel
Dhr. J.Th.M. Julicher
Dhr. G.C. Mattu

Juridisch eigenaar beleggingen

Stichting ASR Bewaarder
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Stichting ASR Bewaarder

Dhr. O.C.G. Dries
Mevr. L. van der Spek

Administrateur

ASR Nederland N.V.
Afdeling a.s.r. Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Juridisch adviseur van de Beheerder

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Burgerweeshuispad 301
1076 HR Amsterdam

Datum van oprichting

30 september 2013

Inhoudsopgave

Profielchets	4
Verslag van de Beheerder.....	8
In Control statement.....	17
Verantwoordelijkheidsverklaring.....	18
Halfjaarrekening 2016	19
Balans	20
Winst- en verliesrekening	20
Kasstroomoverzicht.....	21
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	22
Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	26
Overige informatie.....	32
Bijlagen	33

Profielchets

Algemeen

Werknemers Pensioen Mixfondsen (het Fonds) is een zogenaamd paraplufonds dat door middel van de uitgifte van verschillende series Participaties is onderverdeeld in een aantal Subfondsen. Elke serie Participaties (Subfonds) heeft een eigen beleggingsbeleid, specifieke naam, risicoprofiel, kostenstructuur, administratie en koersvorming.

Het Fonds is uitgezonderd van het opstellen van een prospectus, zoals bedoeld in de Wft. Echter is er wel een Informatiememorandum beschikbaar welke waardevolle informatie voor potentiële Polishouders bevat. Het dient ten behoeve van de informatievoorziening richting de consument en is gebaseerd op zelfregulering door de verzekeringsbranche, gestimuleerd door het Verbond van Verzekeraars.

Door middel van een verzekeringsproduct van a.s.r. Pensioenen kan worden belegd in de volgende Subfondsen:

Subfonds	Manager
Werknemers Pensioen Mixfondsen Defensief (WPMD)	De heer J.P.W.E. Gijsbers
Werknemers Pensioen Mixfondsen (WPM)	De heer J.P.W.E. Gijsbers
Werknemers Pensioen Mixfondsen Offensief (WPMO)	De heer J.P.W.E. Gijsbers

Structuur van het Fonds

Werknemers Pensioen Mixfondsen zijn opgericht op 30 september 2013 met opstartkapitaal (€ 225.000) van ASR Levensverzekering N.V. om het fonds voldoende omvang te geven. In januari 2014 werden de eerste polishoudergelden belegd in de Subfondsen. De Subfondsen beleggen in ASR Basisfondsen, waaronder het ASR Euro Aandelen Basisfonds, het ASR Bedrijfsobligatie Basisfonds, het ASR Staatsobligatie Basisfonds en het ASR Europees Vastgoed Basisfonds conform de specifieke verdeling van het betreffende Subfonds met als doelstelling gegeven het risicoprofiel een zo goed mogelijk resultaat te realiseren. Per 1 januari 2016 zijn de Life Cycles ten behoeve van pensioenopbouw gewijzigd om een beter rendement te behalen op lange termijn. Het beleggingsbeleid van de Werknemers Pensioen Mixfondsen is ook gewijzigd per 1 januari 2016. Hierdoor belegt Werknemers Pensioen Mixfondsen naast de ASR Basisfondsen ook in fondsen van de vermogensbeheerder BNP Paribas Investment Partners (BNP Paribas Easy Indexfondsen en het Parvest fonds).

Beleggingsfilosofie van het Fonds

De doelstelling van de Werknemers Pensioen Mixfondsen is het bieden van een goed gespreide fondsenportefeuille voor uiteenlopende risicoprofielen. Het Fonds wordt aangeboden in pensioenregelingen op basis van een beschikbare premie. De Werknemers Pensioen Mixfondsen vormen een belangrijk onderdeel van de beleggingsportefeuille die ten doel heeft vermogen op te bouwen.

Het vermogen van elk Subfonds wordt in wisselende verhouding binnen een tactische bandbreedte belegd in verschillende beleggingscategorieën, namelijk aandelen (Europa / wereldwijd), staatsobligaties (Eurozone / opkomende landen), bedrijfsobligaties (Europa/Verenigde Staten) en vastgoed (Nederland / Europa).

Beheerder en Juridisch Eigenaar

Het Fonds heeft een Beheerder en een Juridisch Eigenaar. De Beheerder van het Fonds is ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB'). Zij beschikt over een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning als bedoeld (artikel 2:65 en 2:67 Wet op het financieel toezicht). De Beheerder beheert zowel Werknemers Pensioen Mixfondsen als ook ASR Basisfondsen. De verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht zijn niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het de Werknemers Pensioen Mixfondsen betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a onder g Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat Werknemers Pensioen Mixfondsen niet onder toezicht staat van de AFM.

De Juridisch Eigenaar van het Fonds is Stichting ASR Bewaarder. De Bewaarder is opgericht op 17 juni 1996 en is een stichting in concernverband van ASR Nederland. De Juridisch Eigenaar is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41135730. Hoewel ten aanzien van het Fonds de regels uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk zijn, kent de Juridisch Eigenaar een statutair beperkt doel in de zin van artikel 4:37j Wft. De taken van de Juridisch Eigenaar zijn beperkt tot het optreden als Juridisch Eigenaar van (juridisch gerechtigd tot) alle activa die tot het Fonds behoren, alsmede het administreren en bewaren van deze activa. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds worden aangegaan op naam van de Juridisch Eigenaar.

Risico's bij het deelnemen in Fondsen

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het onderhavige fonds en aan het gebruik van financiële instrumenten zijn risico's verbonden. De belangrijkste risico categorieën, verbonden met transacties in financiële instrumenten, worden genoemd en beschreven bij de individuele Subfondsen en zijn tevens in hoofdstuk 4 van het Informatiememorandum van Werknemers Pensioen Mixfondsen opgenomen.

Risicomanagement

Het beheersen van risico's is verbonden aan het risicoprofiel van het desbetreffend Subfonds. Het risicoprofiel dient altijd in samenhang gezien te worden met de kansen, zoals deze tot uitdrukking komen in de rendementen. Daarom is niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten het uitgangspunt.

ANB, de Beheerder van het Paraplufonds, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen.

Dergelijke richtlijnen zijn onder meer opgesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren waarmee zaken worden gedaan en de liquiditeit van beleggingen.

Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante effecten te beleggen. Door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten is het mogelijk om prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's af te dekken of te sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Bij het gebruik van derivaten wordt zorg gedragen dat de markt exposure van de portefeuille in lijn is met hetgeen bereikt zou kunnen worden zonder gebruik te maken van derivaten. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. De bedrijfsvoering van de Beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van operationele risico's.

Afdeling a.s.r. Group Asset Management (voorheen a.s.r. Financial Markets) binnen ASR Nederland N.V. voert de feitelijke uitvoering uit van het beleggingsbeleid van de Beheerder. De afdeling "Group Asset Management" is een zelfstandig bedrijfs onderdeel van ASR Nederland N.V. De Beheerder heeft in het kader van risicobeheer gezamenlijk met a.s.r. Group Asset Management voor het jaar 2015 een ISAE 3402 type II verklaring verkregen zonder materiële bevindingen ten aanzien van de (beleggings)processen. a.s.r. Group Asset Management zal ook voor het jaar 2016 opteren voor de ISAE 3402 type II verklaring.

Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats (ANB directievergadering) waarin de directie notie neemt van de gang van zaken. De afdeling Risk monitort dagelijks of de verschillende portefeuilles voldoen aan de afgegeven mandaten en rapporteert dit ook in de zogeheten limietenrapportage. Deze limietenrapportage wordt ook besproken met de directie van ANB in het ANB directievergadering. In het periodieke overleg van de afdeling Fondsmanagement worden naast de externe factsheets ook de transactieoverzichten goedgekeurd.

Inzicht in risico's

Het halfjaarverslag heeft onder meer als functie om inzicht te verschaffen in risico's die zich gedurende de verslagperiode voor hebben gedaan. Dit inzicht is het beste te verkrijgen door het in samenhang beoordelen van het verslag van het Subfonds en van het paraplufonds waarvan het Subfonds deel uitmaakt.

Wat betreft afgeleide financiële instrumenten, voor zover deze instrumenten onderdeel van de portefeuille op verslagmoment uitmaken, zijn specificaties opgenomen in de toelichting van de balans en/of winst en verliesrekening, voor zover relevant.

Vergadering van participanten

Vergaderingen van Participanten worden gehouden indien de Beheerder dit in het belang van de Participanten acht. Het recht om vergaderingen van Participanten bijeen te roepen komt niet toe aan individuele of groepen Participanten.

Uitlenen van effecten

De Werknemers Pensioen Mixfondsen lenen geen effecten uit, de beleggingsfondsen waarin de Subfondsen beleggen mogelijkerwijs wel. Met verwijzing naar het Informatiememorandum en/of de voorwaarden van beheer en bewaring van deze onderliggende beleggingsfondsen, kunnen effecten worden uitgeleend onder de daar genoemde voorwaarden.

Kosten en vergoedingen

Bij uitgifte en inkoop van Participaties worden door het Fonds geen transactiekosten in rekening gebracht, ook op- of afslag genoemd. De onderliggende beleggingsfondsen waarin wordt belegd brengen veelal wel kosten in rekening bij uitgifte en inkoop

van participaties in de betreffende fondsen. Deze kosten komen ten gunste van de beleggingsfondsen ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht.

Het Fonds heeft een Lopende Kosten Factor (LKF) op jaarbasis. Deze LKF bestaat uit een beheervergoeding (0,25%) en servicevergoeding (0,10%), maar ook andere kosten exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten. Er wordt voor de Subfondsen gestreefd naar een Lopende Kosten Factor van 0,35% op jaarbasis (inclusief de Lopende Kosten Factor van onderliggende beleggingsinstellingen) en waar bij bepaling van de Lopende Kosten Factor de exploitatiekosten van direct vastgoed van onderliggende beleggingsinstellingen buiten beschouwing worden gelaten.

Compensatie in het geval van een onjuist berekende intrinsieke waarde

Indien de intrinsieke waarde van het Fonds onjuist is berekend en de afwijking ten opzichte van de juiste intrinsieke waarde minimaal 1% bedraagt, zal de Beheerder eventueel nadelige gevolgen aan de zittende Participanten in het Fonds vergoeden. Deze compensatie zal alleen plaatsvinden indien de Beheerder binnen dertig dagen na de datum waarop een onjuiste berekening van de Intrinsieke waarde heeft plaatsgevonden de onjuiste berekening heeft vastgesteld.

ASR als duurzame belegger

Als institutionele belegger toont a.s.r. haar maatschappelijke verantwoordelijkheid onder meer door toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria in haar beleggingsbeleid.

Alle beleggingen die beheerd worden door de afdeling Group Asset Management worden gescreend op basis van het SRI-beleid (Socially Responsible Investment), zoals sociale en milieuaspecten. Landen en ondernemingen die niet hieraan voldoen worden uitgesloten. De screening van ondernemingen is gebaseerd op externe, onafhankelijke research van Vigeo (www.vigeo.com/csr-rating-agency) conform Arista standaarden. Daarnaast is er een externe, onafhankelijke certificering door Forum Ethibel (forumethibel.org/content/home.html) via een halfjaarlijkse audit van de beleggingsportefeuille van a.s.r.

Bij het beheer van vermogen selecteert a.s.r. op basis van best practices en products volgens de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance). Dit betreft alle beleggingen in landen (staatsleningen) en in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties) die het best scoren en passend zijn binnen de beleggingsrichtlijnen. Daarnaast investeert a.s.r. in bedrijven die een duurzame bijdrage leveren aan de maatschappij.

Ook hanteert a.s.r. een strikt uitsluitingsbeleid ten aanzien van controversiële activiteiten van landen en ondernemingen. Dit betreft bijvoorbeeld producenten van controversiële of offensieve wapens, nucleaire energie, de gokindustrie en tabak. Tevens eist a.s.r. dat bedrijven voldoen aan internationale conventies op het gebied van mensen- en arbeidsrechten. Voor de beleggingen in staatsleningen sluit a.s.r. landen uit die slecht scoren in de Freedom in the World Annual Report en de Corruption Perceptions Index.

a.s.r. heeft in 2011 de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. Deze principes hebben als doel maatschappelijk verantwoord beleggen te stimuleren. Daarnaast is a.s.r. sinds 2011 ondertekenaar van de United Nations Global Compact Principles (UNGC). De UNGC vraagt bedrijven om een aantal principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, het milieu en de bestrijding van corruptie te omarmen, te ondersteunen en ook door te voeren in hun invloedssfeer. Tevens voldoet a.s.r. aan de Code Duurzaam Beleggen voor verzekeraars van het Verbond van Verzekeraars, die sinds 1 januari 2012 van kracht is. In de Code Duurzaam Beleggen staat onder meer dat de leden van het Verbond in hun beleggingsbeleid rekening houden met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur van de entiteiten waarin door hen wordt belegd.

Tenslotte is a.s.r. sinds 2013 ondertekenaar van de United Nations Principles for Sustainable Insurance (UN PSI). Deze principes zijn in 2012 gepubliceerd tijdens de UN Conference on Sustainable Development (www.unepfi.org/psi).

Duurzaam beleggingsbeleid a.s.r. werpt vruchten af

Voor het vijfde achtereenvolgende jaar behaalde a.s.r. de derde plaats in het onderzoek van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling, dat ieder jaar gehouden wordt onder 30 Nederlandse verzekeraars. Hierin beoordeelt de VBDO het beleid, de implementatie, de transparantie over beleggingen en de governance (bestuur en toezicht op beleggingen).

In november 2015 is voor de vierde maal de beleidsbeoordeling van de Eerlijke Verzekeringswijzer (EV) gepubliceerd, een initiatief van Milieudefensie, Dierenbescherming, IKV Pax Christi, Oxfam Novib, Amnesty International en FNV. De EV heeft als doel het beleggingsbeleid van verzekeraars te verduurzamen en de praktijkvoering te optimaliseren. Daartoe wordt een vergelijking gemaakt tussen de 10 belangrijkste aanbieders van levensverzekeringen op de Nederlandse markt op duurzaamheid. In deze publicatie (www.eerlijkeverzekeringswijzer.nl) scoort a.s.r. overall wederom als 1e van de onderzochte verzekeraars. De hoogste scores behaalde a.s.r. voor haar beleid over wapens en bonussen met een 10, op het gebied van mensenrechten, gezondheid en verwerkende industrie werd een 9 gescoord.

Duurzaam vastgoed

a.s.r. vastgoed vermogensbeheer a.s.r. vastgoed vermogensbeheer is de beheerder van het ASR Property Fund, waarin de Werknemers Pensioen Mixfondsen indirect beleggen. a.s.r. vastgoed vermogensbeheer belegt in winkels, woningen, kantoren en agrarische grond. Duurzaamheid is verankerd in de processen van de organisatie. Zo is er gekozen voor een leverancier van groene energie voor de gehele vastgoedportefeuille. Ook worden alle huurders van gebouwen van a.s.r. gestimuleerd om zuinig met energie om te gaan. Het energiegebruik wordt gemeten met als doel het bewustzijn over het verbruik te vergroten en daardoor het verbruik te verlagen.

a.s.r. is deelnemer in de GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark). Daarnaast is a.s.r. vastgoed vermogensbeheer actief in de verschillende brancheorganisaties om duurzaamheid meer op de kaart te zetten.

De woningportefeuille wordt maatschappelijk verantwoord onderhouden door clustering van onderhoudstaken en gebruik te maken van slechts drie – gecertificeerde – aannemers. De kaders hiervoor worden begin van het jaar vastgesteld en zo kan zonder veel extra organisatie door het jaar heen het onderhoud worden uitgevoerd. Ook de administratieve handelingen worden hierdoor efficiënter (o.a. afname van facturen, minder overlegmomenten, minder papierwerk). Sinds 2011 wordt bij de vervanging van keukens in huurwoningen alleen nog maar FSC-gecertificeerd hout gebruikt. Alle afgevoerde materiaal wordt gescheiden en gerecycled.

Het BREEAM-label is een keurmerk voor met name geschikt commercieel vastgoed. Voor woningbouw wordt door a.s.r. daarom daarnaast het erkende GPR-label gebruikt. De GPR-beoordeling richt zich op een laag energieverbruik, maar ook op een lage milieubelasting, een goede gezondheid in de woning en een hoge gebruikskwaliteit.

Vanuit het 'Land voor Land' initiatief schonk a.s.r. vastgoed ontwikkeling jaarlijks een bedrag, gebaseerd op de jaarlijkse ontwikkelproductie, aan Utrechts Landschap. Dit bedrag zet Utrechts Landschap in voor de aankoop van grond om de natuur aan de oostkant van de stad Utrecht te versterken. In de afgelopen jaren is een aantal belangrijke percelen aangekocht ten noorden van Oostbroek, waarmee een belangrijke schakel werd toegevoegd aan de ecologische zone tussen Oostbroek en landgoed Sandwijck.

Stembeleid

Conform de Nederlandse Corporate Governance Code en het a.s.r. Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid is een stembeleid ontwikkeld op basis waarvan a.s.r. haar rol als institutionele belegger invult op aandeelhoudersvergaderingen. Dit stembeleid wordt toegepast op alle intern beheerde en beursgenoteerde aandelen van ondernemingen. De stemverantwoording geeft volledig inzicht in de uitoefening van het stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen.

a.s.r. gelooft in engagement via een constructieve dialoog met de bedrijven waarin zij belegt, met als doel het verhogen van de aandeelhouderswaarde en maatschappelijk rendement op lange termijn. Als er sprake is van controversiële activiteiten en deze dialoog niet tot een positief resultaat leidt, dan worden bedrijven uitgesloten in de beleggingsportefeuille. Zo heeft a.s.r. in 2015 onder meer het bedrijf ENI aangesproken vanwege het onvoldoende respecteren van mensen- en arbeidsrechten en in verband met milieuvuiling. Gedurende 2015 is met circa 20 bedrijven gesproken waarin a.s.r. aandeelhouder is. In de gesprekken (minimaal 1 per jaar, op bestuursniveau) zet a.s.r. het beleid van ondernemingen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen op de agenda en worden eventuele controverses besproken. De inbreng van a.s.r. wordt in het algemeen door het management als constructief ontvangen.

Dividendbeleid

Het Fonds en de Subfondsen keren geen dividend uit.

Beschikbare documentatie

De statuten van de Beheerder en de statuten van de Juridisch Eigenaar liggen ter inzage ten kantore van de Beheerder. Een kopie van de vergunning en van de statuten is kosteloos verkrijgbaar. Actuele informatie over de Subfondsen, alsmede het Informatiememorandum, het (half)jaarverslag, zijn kosteloos op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij de Beheerder. Ook wordt deze informatie gepubliceerd op de website van de Beheerder (www.asr.nl).

Klachten

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend, gericht aan de Beheerder op onderstaand adres.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Afdeling Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

De Beheerder is aangesloten bij het financiële klachteninstituut KiFiD.

Verslag van de Beheerder

Algemeen

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB') is opgericht op 8 juni 2007 en statutair gevestigd te Utrecht. Zij staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30227237 te Utrecht. ANB is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V.

ANB heeft ten doel het verlenen van beleggingsdiensten, het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. Sinds 17 juni 2009 is ANB in het bezit van een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning voor het beheren van Beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65 eerste lid, sub a van de Wet op het financieel toezicht (hierna 'Wft'). Op grond van deze vergunning treedt ANB op als beheerder van ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen en ASR Fonds Sicav. De Beheerder staat onder toezicht van de AFM ten aanzien van deze fondsen.

Uitbreiding AIFM-vergunning

Het is de ambitie van ANB is om de komende jaren het beheerd vermogen uit beleggingen verder uit te breiden en de expertise in te zetten voor klanten buiten a.s.r.

Op 9 juni 2016 heeft ANB de uitgebreide vergunning verkregen van de AFM om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft. De Nederlandsche Bank (DNB) heeft geen aanleiding gezien voor een additionele prudentiële toets.

De uitgebreide vergunning houdt in dat ANB naast het beheren van beleggingsinstellingen tevens commercieel vermogensbeheer voor derden mag aanbieden, onder meer het beheren van vermogen van pensioenfondsen, kleine verzekeraars, goede-doelenstichtingen en overheidsinstellingen. Daarnaast mag ANB beleggingsadvies geven over financiële instrumenten. Tevens mag zij orders van cliënten ontvangen en doorgeven met betrekking tot financiële instrumenten. ANB is momenteel in gesprek met onder meer de pensioenuitvoerder Het Nederlandse pensioenfonds i.o. een algemeen pensioenfonds (APF).

Daarnaast treedt ANB op als beheerder van fondsen en pools, waarin uitsluitend door ASR Levensverzekering N.V. wordt belegd ten behoeve van haar unit-linked producten. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM. Het betreft de volgende fondsen: ASR Beleggingsmixfondsen E en G, ASR Basisfondsen, ASR Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds, ASR Werknemers Pensioen Mixfondsen, ASR Beleggingspools, ASR Europees Vastgoed basisfonds en de ABC Pools.

ANB heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden middels een detacheringsovereenkomst verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V. ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. en a.s.r. Group Asset Management hebben gezamenlijk een ISAE 3402 type II verklaring.

Kerncijfers

In 2016 is het fondsvermogen van het Fonds toegenomen van € 56,0 miljoen naar € 162,9 miljoen.

Een splitsing van het fondsvermogen naar de Subfondsen staat hieronder aangegeven:

x 1.000	30-06-2016	31-12-2015	€ verandering
Werknemers Pensioen Mixfonds Defensief	€ 742	€ 297	€ 445
Werknemers Pensioen Mixfonds	€ 160.231	€ 54.688	€ 105.543
Werknemers Pensioen Mixfonds Offensief	€ 1.947	€ 1.008	€ 939
Fondsvermogen	€ 162.920	€ 55.993	€ 106.927

De grootste instroom in 2016 van polishoudergelden heeft plaatsgevonden in het Subfonds Werknemers Pensioen Mixfonds. De grote toename van het fondsvermogen is veroorzaakt door de gefaseerde collectieve waarde-overdrachten vanuit (voornamelijk ASR Fonds SICAV) van De Amersfoortse Pensioenen naar het Amersfoortse Werknemers Pensioen. De overdracht vanuit ASR Fonds Sicav is in totaal ruim € 90 miljoen groot.

Het rendement van de Subfondsen is op basis van intrinsieke waarde na aftrek van kosten. De rendementsberekening van het Fonds is vanwege het nieuwe beleggingsbeleid gestart op 1 februari 2016.

Rendementsberekening vanaf start *	Peildatum	Fonds	Benchmark
Werknemers Pensioen Mixfonds Defensief	30-06-2016	3,07 %	3,43 %
Werknemers Pensioen Mixfonds	30-06-2016	2,85 %	3,59 %
Werknemers Pensioen Mixfonds Offensief	30-06-2016	2,45 %	3,23 %

* periode langer dan 1 jaar geannualiseerd, op netto basis en startdatum rendementsberekening 01-02-2016

Beheerontwikkelingen in de verslagperiode

In het afgelopen halfjaar zijn geen zaken met een materiële impact aan de orde gekomen in de maandelijkse vergaderingen van ANB. Alle ingebrachte maandrapporthages zijn goedgekeurd door de directie van ANB waarna deze gepubliceerd zijn.

Commerciële herpositionering Werknemers Pensioen Mixfondsen

In 2015 is gestart met de inventarisatie om Werknemers Pensioen Mixfondsen commercieel te herpositioneren met als doel een hoger verwacht rendement bij een beperkt hoger risicoprofiel op basis van een wereldwijde diversificatie van beleggingsfondsen, een minder snelle afbouw naar lange staatsobligaties binnen de lifecycles en tenslotte met een ongewijzigde kostenstructuur.

Voor de inventarisatie zijn diverse interviews afgenomen met actuariële bureaus, MKB-adviseurs en ervaringen van de salesorganisatie binnen ASR Nederland. Daarnaast is een concurrentieanalyse uitgevoerd en zijn er modelberekeningen gemaakt met verschillende lifecycles.

Op 1 januari 2016 is het wereldwijd beleggingsbeleid van de Werknemers Pensioen Mixfondsen ingevoerd. Hierbij heeft er enerzijds een rebalancing plaatsgevonden van de fondsen naar het nieuwe beleggingsbeleid. Daarnaast heeft er in drie fasen een collectieve waarde-overdrachten vanuit (voornamelijk ASR Fonds SICAV) van De Amersfoortse Pensioenen naar de nieuwe lifecycles van Amersfoortse Werknemers Pensioen mixfondsen plaatsgevonden. In de rebalancing was er ook sprake van transacties in Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatie Fonds. Voor alle aanpassingen uit hoofde van rebalancing en de waarde-overdracht geldt dat deze kosteloos zijn uitgevoerd voor de deelnemers.

NAV Split BNP Paribas Easy Fondsen

Eind maart heeft BNP Paribas Investments Partners aangekondigd dat het begin mei in verschillende batches de NAV prijs splitst voor een aantal fondsen. De koers is gedeeld door een factor 1000 en het aantal participaties vermenigvuldigd met een factor 1000. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor de waarde. Voor Werknemers Pensioen Mixfondsen heeft dit betrekking op BNP Paribas Easy MSCI Pacific ex Japan ex CW I-C, BNP Paribas Easy MSCI North America ex CW I-C en BNP Paribas Easy MSCI Em. Markets ex CW I-C. Op uitvoeringsdatum heeft de afdeling Operations deze wijziging zonder problemen doorgevoerd.

Wijziging share class BNP Paribas Easy fondsen

BNP Paribas Investments Partners heeft eind april aangekondigd per 31 mei 2016 voor een aantal BNP Paribas Easy fondsen de fondskosten te zullen verhogen. Dit heeft gevolgen voor de Werknemers Pensioen Mixfondsen, omdat deze in rekening gebrachte kosten worden geïmporteerd. ANB directie vergoedt deze kosten voor de Werknemers Pensioen Mixfondsen zodat de jaarlijkse kosten niet 0,35% zullen overschrijden.

Als gevolg van de hogere kosten heeft ANB directie besloten, om binnen de BNP Paribas Easy fondsen van shareclass te veranderen. Dit heeft geen gevolgen voor de deelnemers of het beleggingsbeleid. Alleen zullen de in rekening gebrachte kosten voor het beheer van de BNP Paribas Easy fondsen lager zijn.

Oprichting a.s.r. hypotheekfonds

ANB directie heeft opdracht gegeven een a.s.r. hypotheekfonds (voorlopige naamgeving) te structureren, met ANB als voorgenomen beheerder van het fonds. Het fonds belegt in nieuw georigineerde a.s.r. Welthuishypotheek. Het fonds wordt uitsluitend aangeboden aan institutionele beleggers in binnen- en buitenland. Eerste acquisitie zal plaatsvinden bij Nederlandse pensioenfondsen.

Het fonds is gestructureerd als een fonds voor gemene rekening en heeft een closed-end karakter. Een AIFMD vergunning voor het fonds wordt aangevraagd onder de bestaande 2:65 Wft vergunning van ANB. Met de oprichting van dit fonds wordt beoogd een extra distributiekanaal te openen voor de a.s.r. Welthuishypotheek. De lancering van het fonds staat gepland vanaf oktober 2016.

Risicostructuur Beheerder

De Beheerder heeft de risicostructuur aangepast in lijn met de AIFM regelgeving (art. 80). Binnen de organisatie van de Beheerder is de verantwoordelijkheid van het risicomanagement gescheiden. Overeenkomstig de AIFMD Verordening is er onderscheid gemaakt tussen risico's met betrekking tot de fondsen enerzijds en risico's met betrekking tot de organisatie van de Beheerder anderzijds.

De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de onder toezicht staande fondsen rechtstreeks verantwoording af aan de CEO (Chief Executive Officer) van ASR Nederland N.V. Met name wordt gerapporteerd over de risico's die de beleggers lopen ten aanzien van de beleggingen in de fondsen, die door ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. worden beheerd.

Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt het Risk Charter gevolgd dat geldt binnen ASR Nederland N.V. De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de beheerorganisatie conform het Risk Charter verantwoording af aan de CFO (Chief Financial Officer) van ASR Nederland N.V. Er wordt onder andere gerapporteerd over de naleving van de relevante risicolimietsystemen en de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure, waarbij met name wordt beoordeeld of passende maatregelen zijn genomen om eventuele onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen.

Risico- en limietcontrole

De Fondsen en Subfondsen zijn gevoelig voor marktbewegingen in het algemeen (marktrisico), als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Het maximale verlies voor Participanten is beperkt tot de waarde van de door hen gehouden Participaties.

Het risico van de Subfondsen wordt beperkt doordat de activa van een Subfonds via belegging in beleggingsfondsen worden gespreid over een groot aantal effecten. Aangezien elk Subfonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren de risico's per Subfonds. In het hoofdstuk Risicoprofiel zal per Subfonds de risico's verder beschreven worden. Voor de volledige risicofactoren kunt u deze teruglezen in het Informatiememorandum in hoofdstuk 4 Risicoprofiel.

De Beheerder bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds en Subfonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het Informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen(mandaat).

Op basis van mandaat- en informatiememorandumlimieten vindt er continu monitoring plaats en wordt dagelijks gerapporteerd. Indien er sprake is van een overschrijding wordt direct actie ondernomen. Maandelijks wordt er door de afdeling Risk Management een dashboard opgesteld waarmee gerapporteerd wordt of er incident/overschrijdingen heeft plaatsgevonden, welke gradatie deze melding heeft en wat de impact is. Het dashboard wordt besproken in het Fondsmanagement overleg en ingebracht in de directievergadering van de Beheerder. Daarnaast wordt er een meldingenregister bijgehouden waarin acties worden bewaakt welke zijn uitgezet na een incidentmelding.

Door ANB zijn de volgende belangrijkste risico's en de daarbij horende limieten gedefinieerd:

Gedefinieerde risico	Toelichting	Overschrijding in H1 2016 Werknemers Pensioen Mixfonds		
		Defensief	Neutraal	Offensief
Marktrisico	Marktrisico wordt beheerd door middel van diversificatie van de portefeuille en wordt bewaakt door middel van beperkingen / limieten.	Geen	Geen	Geen
Beleggen met geleend geld	Risk limiet is 100% van de intrinsieke waarde (NAV); Negatieve cash is toegestaan tot 5% van het fondsvermogen voor een periode van 30 werkdagen.	Geen	Geen	Geen
Derivatenrisico	Derivaten worden alleen gebruikt voor afdekkingsdoeleinden om het risico van het Subfonds te mitigeren en mogen geen hefboomwerking veroorzaken.	Geen	Geen	Geen
Tegenpartij risico	Niet beursgenoteerde transacties (ook wel OTC transacties) worden alleen uitgevoerd met gevalideerde tegenpartijen. In het geval van derivaten worden alleen overeenkomsten gesloten welke voldoen aan het raamwerk van ISDA en CSA.	Geen	Geen	Geen
Liquiditeiten risico	Het Subfonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.	Geen	Geen	Geen
Operationeel risico	Er is een systeem aanwezig met monitoring procedures, het meten van gedefinieerde restricties en signaleren van overschrijdingen om snel en adequaat in te grijpen en risico's te mitigeren. Als extra middel om overschrijdingen snel op te lossen is er een escalatieprocedure.	Geen	Geen	Geen

In het eerste half jaar 2016 hebben zich geen overschrijdingen en/of incidenten voorgedaan welke een materiële impact hebben gehad op het Fonds.

Naast de risico's welke dagelijks worden gemeten, worden overige incidenten gemeld middels een incidentenformulier. Hieronder vallen bijvoorbeeld alle onregelmatigheden met betrekking tot de (tijdigheid van de) NAV berekening. Alle voorgekomen incidenten worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Deze meldingen worden bijgehouden in het meldingenregister. Hieruit voortkomende acties worden uitgezet en gemonitord door de afdeling Risk Management.

Voor het Fonds en de Subfondsen is geen nadelige impact ontstaan ten aanzien van de intrinsieke waarde en de participanten.

Met het huidige beheerssysteem worden de risico's gemeten en bewaakt, maar de Beheerder is continue bezig om de risico's verder te mitigeren om zo ook in de toekomst te blijven voldoen aan de hoge eisen welke de Beheerder stelt aan de uitvoering van haar beleid inzake haar Fondsen.

Ontwikkelingen op de financiële markten

Economie

Zoals de turbulentie op financiële markten van begin 2016 heeft doen vermoeden, is de onzekerheid over de groeivoorzichten voor de wereldeconomie aanzienlijk. Forse fluctuaties van de olieprijs/financiële markten, de wereldwijd verhoogd politiek risico en onrust in een aantal opkomende landen dragen hieraan bij. Desondanks zijn de vooruitzichten voor de wereldeconomie de afgelopen maanden per saldo niet wezenlijk veranderd. Op regionaal niveau (zowel tussen ontwikkelde en opkomende markten als binnen beide categorieën) zijn de verschillen wel toegenomen.

De groei is structureel lager dan voorheen (door demografische ontwikkelingen en lage productiviteit) en overheden doen onvoldoende om deze trend te keren met structurele hervormingen. Daarbij zijn (geopolitieke) risico's bovengemiddeld hoog, en is de twijfel over de effectiviteit van stimulerend monetair beleid toegenomen. Voor opkomende markten komt daar het risico van een 'kredietzeepbel' bij, met China als meest in het oog springende voorbeeld. Desondanks rekenen zowel het IMF als de Wereldbank op een aantrekkende groei van de wereldeconomie in 2017, vooral omdat het gunstige effect van stabiliserende grondstoffenprijzen (met name olie) op een hoger niveau dan begin dit jaar positief uitpakt.

Het meest opvallend is dat terwijl de vooruitzichten voor de Amerikaanse economie afgelopen maanden positief waren ten opzichte van de Europese economie, de resultaten aan het einde van het tweede kwartaal toch tegen zijn gevallen. De risico's van de afgelopen tijd waren aanzienlijk. Naast een mogelijk oplaaien van de eurocrisis, was ook de vluchtelingenstroom uit het Midden-Oosten een uitdaging voor Europa, al biedt het recente akkoord met Turkije verlichting. Het grootste politieke risico voor Europa is het Verenigd Koninkrijk, waar op 23 juni het 'Brexit'-referendum heeft plaatsgevonden. Een cruciale, maar hoogst onzekere factor voor de ontwikkeling van de Europese economie in de komende maanden (en jaren) wordt gevormd door de komende uittrekking van het VK uit de Europese Unie.

Qua economische verrassingen springt Japan de laatste tijd het meest in positieve zin in het oog. Tegen de verwachting in is de Japanse economie in het tweede kwartaal van 2016 niet weer in een recessie beland.

Niet alleen voor Europa, maar ook voor veel opkomende markten is sprake van verhoogd politiek risico, mede dankzij de lage olieprijs, hoewel deze nu aan het stabiliseren is. Er lijkt op dit moment per saldo meer ruimte voor mee- dan tegenvallers voor de olieproducerende landen, maar waakzaamheid is geboden.

Financiële markten

Tegen het einde van 2015 leek het erop dat het monetair beleid van de belangrijkste centrale banken uiteen zou gaan lopen. In de VS was de eerste renteverhoging in bijna tien jaar achter de rug. Daarentegen waren de ECB, de Bank of Japan en de Chinese centrale bank nog volop gericht op monetair verruiming.

De ECB heeft in maart een flinke (en grotere dan verwachte) stap gezet richting verdere monetair verruiming. Daarbij is de depositorente verder verlaagd (naar -0,4%), het bestaande programma van kwantitatieve verruiming uitgebreid (van € 60 mld. naar € 80 mld. per maand) en wordt ook de selectie van aan te kopen bedrijfsobligaties uitgebreid. Ondanks de twijfel aan nut, noodzaak en uitputting van de extreme monetair verruiming van de afgelopen jaren, zal de ECB onverminderd doorgaan op het alternatieve pad van 'kwantitatieve' monetair verruiming ('QE').

Aandelenbeurzen beleefden een desastreuze start van 2016, met grote koersverliezen. Er was herstel zichtbaar, maar het 'Brexit'-referendum van 23 juni was sterk bepalend voor het koersverloop. In Europa eindigden de meeste aandelenbeurzen licht lager, met Italië en Spanje als grootste verliezers. Aandelenbeurzen van opkomende markten profiteerden van de onrust in Europa, maar presteerden in lijn met de wereldindex.

Afgelopen halfjaar waren risico-aversie en hoge volatiliteit de centrale thema's, met op de markt voor bedrijfsobligaties uitlopende credit spreads tot gevolg. De afgelopen maanden waren de credit spreads redelijk stabiel tot in de weken vóór en de dagen na het 'Brexit'-referendum. Deze lieten een grillig verloop zien.

Op de markten voor staatsobligaties daalden in de periode in het begin van 2016 veel lange rentes richting de dieptepunten van april 2015. Twijfels over de groeivoorzichten voor de wereldeconomie (en dan met name China) en de effectiviteit van monetair beleid leken hiervoor de belangrijkste redenen. Amerikaanse, Britse en Japanse lange rentes lieten een vergelijkbaar beeld zien. In Japan daalde de 10-jaarsrente voor het eerst tot onder 0%. Mede als gevolg van de aankondiging van de ECB om het huidige programma van 'kwantitatieve verruiming' verder uit te breiden, daalden geldmarktrenten verder.

Lange rentes zijn op de belangrijkste obligatiemarkten duidelijk gedaald, waarbij de dalingen geconcentreerd waren rond het einde van het tweede kwartaal. Lange rentes in de 'perifere' landen van de eurozone lieten een verdeeld beeld zien. Spaanse en Griekse rentes daalden (dankzij resp. een meevallende verkiezingsuitslag voor traditionele partijen en een nieuw akkoord met schuldeisers), terwijl die van Italië en Portugal licht opliepen.

Door de 'search for yield' zijn vastgoedprijzen de in de eerste maanden van 2016 fors gestegen. Zowel beursgenoteerd als niet-beursgenoteerd vastgoed vertoonden positieve rendementen. De zoektocht naar rendement van beleggers heeft gezorgd voor verscherpte yields op de Europese vastgoedmarkten. Als gevolg van negatieve koersontwikkelingen, mede veroorzaakt door speculatie om Brexit, zijn enkele Britse beursgenoteerde vastgoedfondsen momenteel met een discount tot NAV gewaardeerd. Koersen van Britse beursgenoteerde vastgoedfondsen reageren naar mate het referendum naderde sterk op peilingen.

Het tweede kwartaal van 2016 verliep voor financiële markten relatief rustig, totdat het 'Brexit'-referendum vanaf begin juni voor sterk oplopende volatiliteit zorgde. De uitslag van het referendum zorgde in de laatste week van juni voor een schokeffect.

Vooruitzichten

Aandelen blijven de komende tijd naar verwachting gevangen tussen angst voor de gevolgen van 'Brexit' en 'search for yield', met een onzeker koersverloop tot gevolg. Het klimaat van lage economische groei en lage inflatie is gunstig voor credits, zeker in combinatie met het opkoopprogramma van de ECB. Kanttekening is wel dat de gevolgen van 'Brexit' voor met name financials nog moeilijk zijn te overzien, maar naar verwachting zal de ECB ingrijpen bij een eventuele crisisdreiging.

Voor staatsobligaties zijn lange rentes ons inziens fundamenteel nog altijd te laag, en dat geldt nog in versterkte mate na de recente rentedalingen als gevolg van de uitslag van het 'Brexit'-referendum. Daar staat wel tegenover dat eventuele opwaartse druk op rentes beperkt zal blijven, als gevolg van 'safe haven'-gedrag van beleggers na de 'Brexit' en aanhoudende vraag naar staatsobligaties door de ECB en andere centrale banken.

De zoektocht naar rendement van beleggers heeft gezorgd voor verscherpte yields op de Europese vastgoedmarkten. Gezien het maatregelenpakket van de ECB zal de kapitaalstroom naar (beursgenoteerd) vastgoed verder toenemen, mede door de historisch grote spread tussen de yields op vastgoed en de Europese rentestanden

Subfondsen

Algemeen

Met de Werknemers Pensioen Mixfondsen wordt een beleggingsmogelijkheid aangeboden in een actief beheerde beleggingsportefeuilles voor vermogensopbouw op langere termijn, die bestaan uit een combinatie van staatsobligaties, bedrijfsobligaties, aandelen en vastgoed. Deze Werknemers Pensioen Mixfondsen kennen de risicoprofielen Defensief, Neutraal en Offensief, hetgeen blijkt uit de beleggingsresultaten over het eerste half jaar 2016. Het beleid voor de Subfondsen is om een positie rond de neutrale weging aan te houden van de verschillende beleggingscategorieën en onnodige transactiekosten te vermijden.

Doordat de namen van de verschillende Subfondsen lang zijn hebben we deze afgekort zoals hieronder:

Subfonds	Afkorting
Werknemers Pensioen Mixfonds Defensief	WPMD
Werknemers Pensioen Mixfonds	WPM
Werknemers Pensioen Mixfonds Offensief	WPMO

Binnen de Subfondsen worden alleen kosten in rekening gebracht voor het beheer en de service. Deze kosten worden dagelijks berekend op basis van het fondsvermogen en elke maand overgemaakt aan de beheerder.

Fondskenmerken	
Beheervergoeding	0,25 %
Servicevergoeding	0,10 %
Kosten toetreding	0,00 %
Kosten uittreding	0,00 %

Rendement en portefeuillebeleid

In het eerste halfjaar 2016 is er een toename van € 107 miljoen van het beheerde vermogen in Werknemers Pensioen Mixfondsen als gevolg van het afsluiten van nieuwe pensioencontracten op basis van beschikbare premie en stortingen van polishouders. Daarnaast is er een grote instroom van gelden door de omzetting van Amersfoortse Pensioenen in de Werknemers Pensioen Mixfondsen van circa € 90 miljoen. De meeste deelnemers in deze pensioenregelingen kiezen voor het standaard risicoprofiel, zodat de grootste instroom van polishoudergelden naar het WPM is gegaan en de kleinste instroom in het WPMD.

De verschillende Subfondsen hebben elk een eigen verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij obligaties het minst en aandelen het meest risicovol zijn. In onderstaande tabel is de neutrale verdeling van de verschillende beleggingscategorieën weergegeven over de Subfondsen. Op basis van macro-economische inschattingen is een neutrale verdeling over de beleggingscategorieën bepaald met een maximum en minimum limiet.

Beleggingscategorieën en weging tot en met 30-06-2016	Neutrale weging		
	WPMD	WPM	WPMO
Euro Aandelen – ASR Euro Aandelen Basisfonds	21,60 %	28,80 %	36,00 %
Noord Amerika Aandelen – BNP Paribas Easy MSCI N-A ex C-I	18,00 %	24,00 %	30,00 %
Azie ex Japan Aandelen - BNP Paribas Easy Pac. ex JPN ex C-W	1,80 %	2,40 %	3,00 %
Opkomende landen Aandelen - BNP Paribas Easy JPM EMBI Global Div. Comp.	3,60 %	4,80 %	6,00 %
Euro Staatsobligaties – ASR Euro Staatsobligatie Basisfonds	19,25 %	7,92 %	3,30 %
Euro Bedrijfsobligaties – ASR Euro Bedrijfsobligaties Basisfonds	24,50 %	10,08 %	4,20 %
High Yield Obligaties Noord Amerika - Parvest Bond USA High Yield I-C	3,125 %	6,00 %	3,75 %
Opkomende landen Obligaties - BNP Paribas Easy MSCI Em. Markets ex C-W	3,125 %	6,00 %	3,75 %
Europees Vastgoed – ASR Euro Vastgoed Basisfonds	5,00 %	10,00 %	10,00 %

In de marktomgeving van 2016 laten de Werknemers Pensioen Mixfondsen rendementen zien tussen de 2% en 3% over het halfjaar 2016. Het absolute resultaat was hoger naarmate er minder belegd werd in aandelen en dus sprake was van een lager risicoprofiel.

De grootste negatieve bijdrage aan de performance van de Werknemers Pensioen Mixfondsen werd geleverd door de asset categorie vastgoed, High Yield obligaties Noord Amerika en Emerging Markets aandelen. Euro aandelen en aandelen Pacific ex Japan hebben positief bijgedragen aan de performance. Dit zien we terug in de relatieve rendementen: WPMD presteerde beter dan WPM en WPMO. Alle drie de Werknemers Pensioen Mixfondsen bleven achter op het rendement van de benchmark.

Subfonds	Peildatum	Fondsvermogen (x 1.000)	Rendement Subfonds	Rendement Benchmark 2016
WPMD	30-06-2016	€ 742	3,07 %	3,43 %
WPM	30-06-2016	€ 160.231	2,85 %	3,59 %
WPMO	30-06-2016	€ 1.947	2,45 %	3,23 %

Vanwege de aanpassing van de beleggingsrichtlijnen in januari 2016, presenteren we de rendementen voor de mixfondsen van het Amersfoortse Werknemers Pensioen vanaf 1 februari 2016. In deze marktomstandigheden, met duidelijke verschillende ontwikkelingen per beleggingscategorie of regio, zijn de maanden februari en maart van 2016 per saldo positief geëindigd voor aandelen, obligaties en vastgoed. Daarbij werd een verzwakking van de Amerikaanse dollar onder meer gecompenseerd door een herstel van de opkomende markten in maart en hogere waarderingen voor staatsobligaties.

Gedurende het eerste kwartaal is voor de tactische positionering een onderwogen positie ingenomen voor Euro staatsleningen. Hiertegenover stond een overwogen positie in aandelen en bedrijfsobligaties, onder meer vanwege de verbeterende economische vooruitzichten.

In het tweede kwartaal van 2016 zagen we in deze marktomstandigheden vooral positieve cijfers voor obligaties. Voor aandelen was er sprake van een gemengd beeld per regio, met negatieve rendementen voor Europese aandelen. Ook de Europese beursgenoteerde vastgoedaandelen deden een stapje terug, terwijl direct vastgoed stabiel presteerde. Dankzij een verzwakking van de Euro zagen we een positief valuta resultaat voor beleggingen in vreemde valuta, zoals aandelen Noord-Amerika en de hogere waarderingen voor staatsobligaties van opkomende markten.

Gedurende het tweede kwartaal was voor de tactische positionering sprake van een onderwogen positie in Euro staatsleningen versus een overweging in bedrijfsobligaties, met name vanwege monetair beleid.

Per saldo zijn er positieve resultaten behaald voor de Werknemers Pensioen Mixfondsen. Gedurende de periode februari tot en met juni 2016 zien we dat de netto performance van de Mixfondsen van het Werknemers Pensioen is achtergebleven bij het rendement van hun respectievelijke benchmark. De tactische positie van de staatsleningen heeft namelijk geleid tot een negatieve bijdrage door de daling van de rente op de kapitaalmarkt. Daarnaast was er sprake van een underperformance in de vastgoed portefeuille, vanwege een relatieve overweging voor de Europese beursgenoteerde vastgoedaandelen en de sector allocatie binnen direct vastgoed.

Risicobeheer

Binnen de Subfondsen zijn risico's aanwezig wanneer er buiten de vastgestelde wegingen wordt belegd en/of te veel liquide middelen wordt aangehouden. Indirect zijn er risico's aanwezig van de onderliggende ASR Basisfondsen. Gezien de neutrale/strategische weging van de Subfondsen zijn deze indirect blootgesteld aan de volgende risico's:

WPMD	Dit Subfonds heeft de kleinste positie in aandelen. Binnen WPMD zijn de risico's gemitigeerd door te beleggen in verschillende wereldwijde fondsen en het volgen van de benchmark. De belangrijkste risico's bij obligaties zijn markt-, krediet-, politieke en economische – en valutarisico.
WPM	Dit Subfonds heeft circa 60% van de posities in aandelen. Binnen WPM zijn de risico's gemitigeerd door te beleggen in verschillende wereldwijde fondsen en het volgen van de benchmark. De belangrijkste risico's bij obligaties zijn markt-, krediet-, politieke en economische – en valutarisico.
WPMO	Dit Subfonds heeft circa 75% van de posities in aandelen. Binnen WPMO zijn de risico's gemitigeerd door te beleggen in verschillende wereldwijde fondsen en het volgen van de benchmark. De belangrijkste risico's bij obligaties zijn markt-, krediet-, politieke en economische – en valutarisico.

Marktrisico:

De Subfondsen zijn zowel gevoelig voor marktbevingen in het algemeen als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Fluctuaties van de waarde van de deelnemingen van de Subfondsen en van de renteopbrengsten hebben een directe invloed op de waarde van een Participatie in een Subfonds. Deze dalingen kunnen zowel worden veroorzaakt door algemene economische ontwikkelingen als ontwikkelingen ten aanzien van een categorie van beleggingen in het bijzonder. De Beheerder probeert dit risico zoveel mogelijk te beperken door het spreiden van de activa van ieder Subfonds over een groot aantal (categorieën) effecten.

Valutarisico:

Werknemers Pensioen Mixfondsen beleggen in beleggingen die gedenomineerd zijn in euro en/of een andere valuta dan de euro. Indien in de onderliggende beleggingsfondsen sprake is van beleggingen die luiden in een andere valuta dan de euro ontstaat indirect valutarisico. Omdat de waarde van de activa van de onderliggende beleggingsfondsen in euro's worden geadmistreerd zullen beleggingen die luiden in een andere valuta (zoals Britse ponden en/of Amerikaanse dollars) moeten worden omgerekend naar de euro. Door wisselkoersschommelingen kan een negatief valutaresultaat worden behaald waardoor de waarde van de beleggingen negatief wordt beïnvloed.

Risico aan het beleggen in andere beleggingsinstellingen:

De Subfondsen beleggen in onderliggende beleggingsinstellingen. De Subfondsen zijn dan ook afhankelijk van het beleggingsbeleid, de beleggingsbenadering en het risicoprofiel van deze andere beleggingsinstellingen. De Subfondsen hebben hierop in beginsel geen invloed .

Andere risico's zijn niet van toepassing op het subfonds of hebben zich niet voorgedaan.

In Control statement

Verklaring AO/IC

De Beheerder beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Beheerder heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij deze werkzaamheden zijn geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Daarnaast heeft de Beheerder geen constatering gedaan waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het eerste halfjaar 2016 overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Het vermogensbeheer van het Fonds wordt uitgevoerd door personeel van ASR Nederland N.V. afdeling a.s.r. Group Asset Management, dat middels een detacheringsovereenkomst in dienst is bij de Beheerder. De Beheerder heeft als onderdeel van de monitoring vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen voor haar (beleggings)processen over de periode waarop het halfjaarverslag 2016 betrekking heeft. Uit het ISAE 3402 type II rapport heeft de Beheerder vastgesteld dat er geen bevindingen zijn die impact kunnen hebben op de fondsen.

Utrecht, 26 augustus 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Mixfondsen
De directie,

De heer D. Gort
De heer M.G. Jekel
De heer J.Th.M. Julicher
De heer G.C. Mattu

Verantwoordelijkheidsverklaring

De heer D. Gort, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens Chief Executive Officer (CEO) van ASR Vastgoed Vermogensbeheer, onderdeel van ASR Nederland N.V.;

De heer M.G. Jekel, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens directeur Financiën van ASR Nederland N.V.;

De heer J.Th.M. Julicher, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens Chief Investment Officer (CIO) van ASR Nederland N.V., afdeling a.s.r. Group Asset Management; en

De heer G.C. Mattu, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens directeur Klant- en Intermediairservices, verklaren dat, voor zover hen bekend,

De halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van Werknemers Pensioen Mixfondsen; en dat het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en de verwachte gang van zaken bij Werknemers Pensioen Mixfondsen.

Utrecht, 26 augustus 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
De directie,

De heer D. Gort
De heer M.G. Jekel
De heer J.Th.M. Julicher
De heer G.C. Mattu

Halfjaarrekening 2016

Balans

Balans per 30 juni 2016 (voor winstbestemming x € 1.000)

BALANS	30-06-2016	31-12-2015	Referentie
Beleggingen			
Deelnemingsbewijzen in beleggingsfondsen	163.188	55.855	
Som der beleggingen	163.188	55.855	1
Vorderingen	2.209	158	2
Overige activa			
Liquide middelen	0	9	3
Kortlopende schulden	-2.477	-29	4
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	-268	138	
Activa min kortlopende schulden	162.920	55.993	
Geplaatst participatiekapitaal	160.624	56.248	
Overige reserves	-255	211	
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	2.551	-466	
Totaal Eigen vermogen	162.920	55.993	5

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)

WINST- EN VERLIESREKENING	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015	Referentie
Opbrengsten uit beleggingen	95	0	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-273	35	6
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.849	239	6
Overige bedrijfsopbrengsten	111	7	7
Som der bedrijfsopbrengsten	2.782	281	
Beheervergoeding	-164	-28	
Servicevergoeding	-65	-11	
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-2	0	
Som der bedrijfslasten	-231	-39	8
Resultaat na belastingen	2.551	242	

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)

Volgens de indirecte methode

KASSTROOMOVERZICHT	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015	Referentie
Totaal beleggingsresultaat	2.551	242	
Waardeverandering van beleggingen	-2.576	-274	1
Aankopen van beleggingen (-)	-136.695	-20.899	1
Verkopen van beleggingen (+)	31.938	610	1
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-2.051	-127	2
Toename (+) / Afname (-) van schulden	2.448	133	4
Netto kasstroom beleggingsactiviteiten	-104.385	-20.315	
Uitgifte participaties	105.263	20.624	5
Inkoop participaties	-887	-307	5
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	104.376	20.317	
Mutatie liquide middelen	-9	2	
Totaal liquide middelen begin verslagperiode	9	4	3
Totaal liquide middelen einde verslagperiode	0	6	3
Mutatie liquide middelen	-9	2	

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Werknemers Pensioen Mixfondsen (het Fonds) is opgericht op 30 september 2013 in de vorm van een fonds voor gemene rekening met Subfondsen binnen paraplustructuur en op 18 november 2013 zijn de activiteiten gestart. Per 31 december 2015 zijn de volgende Subfondsen ondergebracht in het Fonds:

1. Werknemers Pensioen Mixfondsen - Defensief
2. Werknemers Pensioen Mixfondsen - Neutraal
3. Werknemers Pensioen Mixfondsen - Offensief

De verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht zijn echter niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het Werknemers Pensioenmixfondsen betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM. Desalniettemin heeft de Beheerder besloten om vrijwillig het halfjaarverslag van het Fonds op te stellen met inachtneming van de geldende voorschriften voor Richtlijn 615 'Beleggingsentiteiten' van de Raad voor de Jaarverslaggeving en met Titel 9 van Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en de wet op het financieel toezicht. Alle in het halfjaarverslag opgenomen bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. De in de tabellen opgenomen getallen zijn afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen voordoen. In de bijlagen zijn de balans, winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht tevens per Subfonds opgenomen.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het halfjaarverslag loopt van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016. In de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn als vergelijkende cijfers opgenomen de gegevens over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2015.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum.

Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd (niet-) gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Per 30 juni 2016 waren in de Subfondsen geen beleggingen in vreemde valuta aanwezig.

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna: de Beheerder) is de beheerder in de zin van artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft). De fondsvoorwaarden zijn ongewijzigd gebleven. De Beheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer van het fondsvermogen overeenkomstig het beleggingsbeleid en het voeren van de participanten- en financiële administratie. De Beheerder beschikt over een vergunning van de toezichthouder conform artikel 2:65, lid 1, sub a Wft en is opgenomen in het register als bijgehouden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De beheerder heeft aan AFM een aanvraag ingediend om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a,b en d Wft. Deze uitgebreide vergunning is op 9 juni 2016 verkregen.

Juridisch eigenaar

Stichting ASR Bewaarder treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de participanten in het Fonds.

Custodian

Zoals uiteengezet in het informatiememorandum, heeft de Beheerder ABN AMRO Bank N.V., als Custodian (hierna: de Custodian), onder de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst, voor het Fonds aangesteld. ABN AMRO Bank N.V. beschikt over een bankvergunning. Zij staat in Nederland onder toezicht van DNB in het kader van liquiditeit en integriteit.

De belangrijkste taak van de Custodian is om namens het Fonds de custody taken waarnaar wordt verwezen in artikel 4:37f van de Wft uit te voeren. De Custodian is jegens het Fonds of de participanten aansprakelijk voor het verlies van financiële instrumenten die hij of een derde partij aan wie hij de bewaring heeft uitbesteed, in custody heeft genomen. De Custodian is ook aansprakelijk voor verliezen die het Fonds of de participanten leiden als gevolg van een nalatig of opzettelijk verzuim van de Custodian om zijn taken naar behoren uit te voeren. In geval van een directe aansprakelijkheid van de Custodian kunnen de participanten de Custodian overeenkomstig de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst via de Beheerder aanspreken. In het informatiememorandum zijn

de taken, de verantwoordelijkheden en de aansprakelijkheid van de Custodian verder toegelicht.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De wijze van het structureren van het vermogensbeheer kan ertoe leiden dat het juridisch eigendom van een actief en/of passief, waarvan de economische voor- en nadelen aan het Fonds toekomen, bij verbonden partijen berust.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde van het actief of de verplichting, vermeerderd met de aankoopkosten. De beleggingen in aandelen, obligaties en derivaten worden vervolgens individueel gewaardeerd tegen marktwaarde, welke op balansdatum is gelijkgesteld aan de slotkoers op de beurs (middenkoers) of gebaseerd is op ontvangen brokerquotes. Ongerealiseerde en gerealiseerde waardeveranderingen in de portefeuille worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Bij de subfondsen worden de volgende kosten van beleggingen in rekening gebracht:

Aan- en verkoopkosten beleggingen: Betreft instap- en uitstapvergoedingen bij aan- en verkoop van participaties in beleggingsfondsen. Deze vergoedingen worden direct in het aankoopbedrag respectievelijk verkoopbedrag van de beleggingen opgenomen en vormen derhalve onderdeel van de waardeverandering van de beleggingen.

Transactiekosten beleggingen: betreft kosten voor afwikkeling van aan- en verkooptransacties door de custodian van het fonds. Deze kosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Liquide middelen

Banktegoeden worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de nominale waarde. Als liquide middelen worden aangemerkt de tegoeden bij banken, alsmede mogelijk aanwezige kasvoorraden en uitstaande (termijn-) deposito's voor zover deze niet tot de beleggingen worden gerekend.

Overige activa en passiva

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onverminderd met bijzondere

waarde- verminderingsverliezen. Voorzeningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat bestaat ook uit directe beleggingsopbrengsten zoals interest en dividend. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De interestbaten betreffen de ontvangen rente op obligaties en deposito's. De rentebaten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft. Resultaten in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de per transactiedatum geldende valutakoersen.

Waardeverandering van beleggingen

Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo boekjaar de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

De gerealiseerde en ongerealiseerde prijsresultaten worden in de periode waarop zij betrekking hebben als gerealiseerde respectievelijk ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen gepresenteerd onder beleggingsopbrengsten in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen en zijn hierdoor onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen.

Vennootschapsbelasting

Het Fonds heeft de fiscale status van een fiscaal transparant fonds. Een fiscaal transparant fonds is zelf niet belastingplichtig. De vennootschapsbelasting wordt bij de individuele participanten geheven.

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten zijn volledig voor rekening van de Beheerder en worden niet in rekening gebracht bij het Fonds.

Beheervergoeding

Aan het Fonds worden kosten in rekening gebracht voor het beheer van het Fondsvermogen door de Beheerder. De afdracht van de gemaakte reserveringen vindt maandelijks plaats aan de Beheerder. De hoogte van de beheervergoeding is 0,25% op jaarbasis.

Servicevergoeding

De Beheerder ontvangt maandelijks een servicevergoeding die ten laste van het Fonds wordt gebracht. De servicevergoeding dient ter dekking van overige kosten zoals:

- De vergoedingen voor de accountants, juridische en fiscale adviseurs;
- De kosten verband houdende met het voorbereiden, drukken en verzenden van het informatiememorandum, (half)jaarverslagen en alle mogelijke andere documenten die betrekking hebben op het Fonds;
- De kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden;
- De kosten in verband met het bijhouden van het participantenregister, het voeren van een financiële en beleggingsadministratie;
- De kosten voor vergaderingen van participanten.

De hoogte van de servicevergoeding is 0,10% per Subfonds op jaarbasis. De Beheerder betaalt uiteindelijk de daadwerkelijk gemaakte kosten die vallen onder de servicevergoeding.

Kosten in verband met beleggingen in andere beleggingsfondsen

Indien het Fonds belegt in andere beleggingsfondsen kunnen de binnen deze fondsen gemaakte kosten, zoals beheervergoeding, servicevergoeding en overige kosten, indirect ten laste van het Fonds komen.

De Werknemers Pensioen Mixfondsen beleggen hoofdzakelijk in andere beleggingsfondsen. De Beheerder streeft er naar om het totale kostenniveau, inclusief de kosten van onderliggende fondsen, op een gelijkwaardig niveau te houden als in de situatie waarin de beleggingen zonder tussenkomst van een ander beleggingsfonds plaatsvindt.

Vergoedingen in verband met het uitlenen van effecten

De netto opbrengsten die worden gegenereerd door het uitlenen van effecten komen in beginsel ten gunste van het Fonds. De netto opbrengsten zijn de opbrengsten in verband met het uitlenen van effecten na aftrek van een marktconforme vergoeding voor de Beheerder en eventuele kosten die door de bij de uitleentransacties betrokken partijen in rekening worden gebracht.

Bij uitlenen van effecten worden effecten in bruikleen gegeven, waarbij het juridische eigendom wordt overgedragen aan een derde, maar het economische eigendom in bezit van het Fonds blijft. De uitgeleende effecten zijn derhalve opgenomen onder beleggingen en gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo verslagperiode. Voor het risico van niet teruglevering zijn zekerheden ontvangen. Deze zekerheden zijn niet in de balans opgenomen.

Gedurende de verslagperiode zijn er geen effecten in bruikleen gegeven.

Kosten bij uitgifte en inkoop van participaties

Bij uitgifte en inkoop van participaties worden door het Fonds geen kosten in rekening gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens zogenaamde "indirecte methode" waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit beleggings- en financieringsactiviteiten. De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken. Bij de kasstroom uit beleggingsactiviteiten wordt het resultaat gecorrigeerd voor kosten welke geen uitgaven zijn en opbrengsten welke geen ontvangsten zijn.

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

1. Beleggingen

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

BELEGGINGEN	WPMD	WPM	WPMO	30-06-2016
ASR Euro Aandelen Basisfonds	165	47.322	713	48.200
ASR Euro Bedrijfsobligatie Basisfonds	192	18.067	106	18.365
ASR Euro Staatsobligatie Basisfonds	134	10.665	40	10.839
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	37	16.169	196	16.402
BNP MS N AMER EXCON WE-TPC	136	38.661	586	39.383
BNP Paribas Easy JPM EMBI GI Div Comp I-C	24	10.169	78	10.271
MSCI EMER MRKTS EX-TRACK P	18	5.879	96	5.993
MSCI PAC EX JPN EX CO WE-TPC	13	3.870	59	3.942
Parvest Bond USA High Yield I-C	23	9.697	73	9.793
Totaal beleggingen	742	160.499	1.947	163.188

Het verloop van de beleggingen gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaarde 31-12-2015	Aankopen	Verkopen	Waardeverandering	Marktwaarde 30-06-2016
WPMD	296	566	-137	17	742
WPM	54.572	134.549	-31.190	2.568	160.499
WPMO	987	1.580	-611	-9	1.947
Totaal	55.855	136.695	-31.938	2.576	163.188

2. Vorderingen

De vorderingen hebben allen een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Vorderingen	30-06-2016	31-12-2015
Te vorderen op participanten wegens intreding	344	155
Nog te ontvangen kostenvergoedingen van de beheerder	36	3
Te vorderen op uit hoofde van effecten transacties	1.829	0
Stand eind verslagperiode	2.209	158

3. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken.

4. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Kortlopende schulden	30-06-2016	31-12-2015
Te betalen aan participanten wegens uittrekking	0	-8
Nog te betalen beheer- en servicevergoedingen	-45	-16
Nog te betalen uit hoofde van effecten transacties	-2.215	0
Rekening courant krediet	-217	-5
Stand eind verslagperiode	-2.477	-29

5. Geplaatst participatiekapitaal, onverdeeld resultaat en overige reserves

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Mixfonds Defensief

Intrinsieke waarde	30-06-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	742	297
Aantal participaties	13.238	5.319
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	56,07	55,82

Waardeontwikkeling (x € 1.000)	30-06-2016	31-12-2015
Inkomsten	0	0
Waardeveranderingen	17	3
Kosten	-1	-1
Resultaat na belastingen	16	2

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Mixfonds Neutraal

Intrinsieke waarde	30-06-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	160.231	54.688
Aantal participaties	2.920.018	978.923
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	54,87	55,87

Waardeontwikkeling (x € 1.000)	30-06-2016	31-12-2015
Inkomsten	204	22
Waardeveranderingen	2.568	-356
Kosten	-227	-118
Resultaat na belastingen	2.545	-452

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Mixfonds Offensief

Intrinsieke waarde	30-06-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	1.947	1.008
Aantal participaties	35.845	17.865
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	54,31	56,40

Waardeontwikkeling (x € 1.000)	30-06-2016	31-12-2015
Inkomsten	2	0
Waardeveranderingen	-9	-15
Kosten	-3	-2
Resultaat na belastingen	-10	-17

Het verloop van het geplaatst participatiekapitaal gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Geplaatst participatiekapitaal	30-06-2016	31-12-2015
Stand begin verslagperiode	56.248	12.537
Geplaatst gedurende de verslagperiode	105.263	44.857
Terugbetaald aan participanten gedurende de verslagperiode	-887	-1.146
Stand eind verslagperiode	160.624	56.248

Het verloop van het aantal participaties gedurende de verslagperiode is als volgt:

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2015	Uitgifte	Inkoop	Aantal 30-06-2016
WPMD	5.319	8.308	389	13.238
WPM	978.923	1.956.790	15.695	2.920.018
WPMO	17.865	18.379	399	35.845
Totaal	1.002.107	1.983.477	16.483	2.969.101

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Overige reserves	30-06-2016	31-12-2015
Stand begin verslagperiode	211	0
Dotatie verslagperiode	-466	211
Stand eind verslagperiode	-255	211

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Onverdeeld resultaat	30-06-2016	31-12-2015
Stand begin verslagperiode	-466	211
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	466	-211
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	2.551	-466
Stand eind verslagperiode	2.551	-466

6. Waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen zijn de resultaten uit hoofde van verkopen zijn inclusief eventuele verkoopkosten. De onrealiseerde waardeveranderingen in de aangehouden beleggingen zijn inclusief eventuele aankoopkosten.

De gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2016	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2015
	t/m 30-06-2016 (positief)	t/m 30-06-2016 (negatief)	t/m 30-06-2015 (positief)	t/m 30-06-2015 (negatief)
Aandelen	252	-525	37	-2
Totaal	252	-525	37	-2

De ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2016	01-01-2016	01-01-2015	01-01-2015
	t/m 30-06-2016 (positief)	t/m 30-06-2016 (negatief)	t/m 30-06-2015 (positief)	t/m 30-06-2015 (negatief)
Aandelen	5.200	-2.351	469	-230
Totaal	5.200	-2.351	469	-230

7. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen ontvangen kostenvergoedingen van de Beheerder en kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

KOSTENVERGOEDING BEHEERDER	01-01-2016	01-01-2015
	t/m 30-06-2016	t/m 30-06-2015
ASR Basisfondsen	43	7
BNP Building Blocks	68	0
Totaal	111	7

Dit betreft ontvangen kostenvergoedingen van de Beheerder ter neutralisatie van geïmporteerde kosten uit doorbeleggingen in het Europees Vastgoed Basisfonds (0,68%).

8. Bedrijfslasten

De bedrijfslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

BEDRIJFSLASTEN	01-01-2016	01-01-2015
	t/m 30-06-2016	t/m 30-06-2015
Beheervergoeding	164	28
Servicevergoeding	65	11
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	2	0
Totaal	231	39

Lopende Kosten Factor (LKF)

Subfondsen	Informatiememorandum	01-01-2016	01-01-2015
		t/m 30-06-2016	t/m 30-06-2015
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Defensief	0,35%	0,35%	0,35%
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Neutraal	0,35%	0,35%	0,35%
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Offensief	0,35%	0,35%	0,33%

De Lopen Kosten Factor (LKF) omvat alle kosten die ten laste van het Fonds zijn gebracht in de verslagperiode inclusief de beheer- en servicevergoeding van de onderliggende beleggingsfondsen, exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten als gevolg van de aan- en verkopen van beleggingen die het Fonds doet. De LKF wordt berekend door de totale kosten in de verslagperiode te delen door de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds.

De gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal berekeningsmomenten van de intrinsieke waarde gedurende het verslagjaar. Het aantal meetmomenten wordt als gewogen gemiddelde beschouwd.

Overzicht kosten per Subfondsen

Subfondsen	Kosten direct ten laste van de Subfondsen		Geïmporteerde kosten uit onderliggende beleggingsfondsen		Ontvangen Kosten-vergoeding door de Beheerder	Totaal LKF 01-01-2016 t/m 30-06-2016
	Management fee	Service fee	BNP Building Blocks	ASR Basisfondsen		
WPMD	0,25%	0,10%	0,06%	0,03%	-0,09%	0,35%
WPM	0,25%	0,10%	0,10%	0,07%	-0,17%	0,35%
WPMO	0,25%	0,10%	0,09%	0,07%	-0,16%	0,35%

De Beheerder betaalt aan de Subfondsen een kostenvergoeding ter neutralisatie van de kostenbelading door beleggingen in het ASR Europees Vastgoed Fonds.

Portefeuille Omloop Factor (POF)

Subfondsen	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Defensief	37,97%	10,77%
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Neutraal	46,85%	2,19%
Werknemers Pensioen Mixfondsen - Offensief	75,38%	24,35%

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingen ten opzichte van het gemiddelde Fondsvermogen en is een maatstaf voor de mate van een actief of minder actief beleggingsbeleid. Zo betekent een omloopfactor van 200% dat in een jaar twee keer alle beleggingen uit de portefeuille zijn gekocht en verkocht.

Bij de gehanteerde berekening wordt het bedrag van de turnover bepaald door de som van de aan- en verkopen van de beleggingen in de verslagperiode te verminderen met de som van uitgifte en inkopen van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan een maand. De POF wordt bepaald door het bedrag van de turnover uit te drukken in een percentage van de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds, welke op identieke wijze wordt berekend als bij de bepaling van de LKF voor de verslagperiode.

Transacties met verbonden partijen

Het Fonds kent de volgende relaties met verbonden partijen:

- ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. is de beheerder van het Fonds en brengt een beheer- en servicevergoeding in rekening;
- De directie van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. heeft geen participaties in het fonds;
- ASR Levensverzekering N.V. participeert voor rekening en risico van haar polishouders in het Fonds via verkregen participaties.

Daarnaast participeert ASR Levensverzekering N.V. via kapitaal als volgt:

Kapitaal	Participaties 31-12-2015 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2015	Participaties 30-06-2016 (in stukken)	Marktwaarde 30-06-2016
Werknemers Pensioen Mixfonds Defensief	1.500	83.727	1.500	84.112
Totaal	1.500	83.727	1.500	84.112

Transacties met verbonden partijen zijn verricht tegen marktconforme tarieven.

Personeel

De Beheerder heeft geen personeel in dienst. Per 30 juni 2016 zijn 75 medewerkers (23 FTE's) gedetacheerd bij ANB middels een detacheringsovereenkomst met ASR Nederland N.V. De totale personeelskosten van de beheerder bedragen € 1.234.755 in de eerste helft van het jaar 2016. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer). Voor de werkzaamheden verricht door de statutaire directie ontvangt ASR Nederland N.V. een management fee van € 17.800 per directielid over de eerste helft van het jaar 2016. De totale kosten voor de directie en identified staff bedragen € 135.942 (AIFMD artikel 22, lid 2 f).

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerde ingeleende medewerkers. Een toerekening van deze bedragen aan het Fonds is voor dit verslagjaar niet mogelijk aangezien relevante informatie niet beschikbaar is. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website www.asr.nl.

Personeelskosten	01-01-2016 t/m 30-06-2016	Begunstigden
Directie	71.298	4
Identified Staff	64.644	3
Medewerkers	1.098.813	72
Totaal	1.234.755	79

Overig

Zowel de kosten bij uitgifte en inkoop van participaties, als de beheer- en servicevergoeding, zijn vrijgesteld van BTW.

Overige informatie

Winstbestemming

Na vaststelling van het halfjaarverslag wordt het resultaat toegevoegd aan de overige reserves, onderdeel van het eigen vermogen.

Dividendvoorstel

Het Fonds keert geen dividend uit. De door het Fonds ontvangen dividenden worden herbelegd en komen tot uiting in de waardeontwikkeling van het Fonds.

Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tot aan de openbaarmaking van dit halfjaarverslag geen gebeurtenissen voorgedaan, die een aanpassing van of een toelichting op de financiële overzichten noodzakelijk maken.

ONDERTEKENING VAN DE HALFJAARREKENING

Utrecht, 26 augustus 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.

Namens ASR Beleggingsfondsen

De directie,

De heer D. Gort

De heer M.G. Jekel

De heer J.Th.M. Julicher

De heer G.C. Mattu

Bijlagen

Bijlage 1

Werknemers Pensioen Mixfonds - Defensief

Balans per 30 juni 2016 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	30-06-2016	31-12-2015
Beleggingen		
Deelnemingsbewijzen in beleggingsfondsen	742	296
Som der beleggingen	742	296
Vorderingen	9	0
Overige activa		
Liquide middelen	0	1
Kortlopende schulden	-9	0
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	0	1
Activa min kortlopende schulden	742	297
Geplaatst participatiekapitaal	716	287
Overige reserves	10	8
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	16	2
Totaal Eigen vermogen	742	297

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-06-2015 t/m 30-06-2015
Opbrengsten uit beleggingen	0	0
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	0	1
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	17	1
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	17	2
Beheervergoeding	-1	0
Servicevergoeding	0	0
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	0	0
Som der bedrijfslasten	-1	0
Resultaat na belastingen	16	2

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)
volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Totaal beleggingsresultaat	16	2
Waardeverandering van beleggingen	-17	-2
Aankopen van beleggingen (-)	-566	-79
Verkopen van beleggingen (+)	137	9
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-9	0
Toename (+) / Afname (-) van schulden	9	0
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-430	-70
Uitgifte participaties	450	70
Inkoop participaties	-21	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	-429	70
Mutatie liquide middelen	-1	0
Totaal geldmiddelen begin verslagperiode	1	0
Totaal geldmiddelen einde verslagperiode	0	0
Mutatie liquide middelen	-1	0

Bijlage 2

Werknemers Pensioen Mixfonds – Neutraal

Balans per 30 juni 2016 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	30-06-2016	31-12-2015
Beleggingen		
Deelnemingsbewijzen in beleggingsfondsen	160.499	54.572
Som der beleggingen	160.499	54.572
Vorderingen	2.172	137
Overige activa		
Liquide middelen	0	0
Kortlopende schulden	-2.440	-21
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	-268	116
Activa min kortlopende schulden	160.231	54.688
Geplaatst participatiekapitaal	157.942	54.944
Overige reserves	-256	196
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	2.545	-452
Totaal Eigen vermogen	160.231	54.688

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Opbrengsten uit beleggingen	94	0
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-260	28
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.828	233
Overige bedrijfsopbrengsten	110	7
Som der bedrijfsopbrengsten	2.772	268
Beheervergoeding	-161	-28
Servicevergoeding	-64	-11
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-2	0
Som der bedrijfslasten	-227	-39
Resultaat na belastingen	2.545	229

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)
volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Totaal beleggingsresultaat	2.545	229
Waardeverandering van beleggingen	-2.568	-261
Aankopen van beleggingen (-)	-134.549	-20.521
Verkopen van beleggingen (+)	31.190	540
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-2.035	-122
Toename (+) / Afname (-) van schulden	2.420	128
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten	102.997	-20.007
Uitgifte participaties	103.842	20.287
Inkoop participaties	-845	-278
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	102.997	20.009
Mutatie liquide middelen	0	2
Totaal geldmiddelen begin verslagperiode	0	4
Totaal geldmiddelen einde verslagperiode	0	6
Mutatie liquide middelen	0	2

Bijlage 3

Werknemers Pensioen Mixfonds – Offensief

Balans per 30 juni 2016 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	30-06-2016	31-12-2015
Beleggingen		
Deelnemingsbewijzen in beleggingsfondsen	1.947	987
Som der beleggingen	1.947	987
Vorderingen	28	20
Overige activa		
Liquide middelen	0	9
Kortlopende schulden	-28	-8
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	0	21
Activa min kortlopende schulden	1.947	1.008
Geplaatst participatiekapitaal	1.966	1.017
Overige reserves	-9	8
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	-10	-17
Totaal Eigen vermogen	1.947	1.008

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode van 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Opbrengsten uit beleggingen	1	0
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13	6
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	4	4
Overige bedrijfsopbrengsten	1	0
Som der bedrijfsopbrengsten	-7	10
Beheervergoeding	-2	0
Servicevergoeding	-1	0
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	0	0
Som der bedrijfslasten	-3	0
Resultaat na belastingen	-10	10

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016 (x € 1.000)
volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2016 t/m 30-06-2016	01-01-2015 t/m 30-06-2015
Totaal beleggingsresultaat	-10	10
Waardeverandering van beleggingen	9	-10
Aankopen van beleggingen (-)	-1.580	-300
Verkopen van beleggingen (+)	611	61
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-8	-4
Toename (+) / Afname (-) van schulden	20	4
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-958	-239
Uitgifte participaties	971	268
Inkoop participaties	-21	-29
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	950	239
Mutatie liquide middelen	-8	0
Totaal geldmiddelen begin verslagperiode	8	0
Totaal geldmiddelen einde verslagperiode	0	0
Mutatie liquide middelen	-8	0

Bijlage 4

Werknemers Pensioen Mixfonds - Defensief

Naam Instrument	Instrument type	Aantal	Koers	Marktwaaarde 30-06-2016
ASR Euro Aandelen Basisfonds	Fund certificate	3.186	51,64	164.515
ASR Euro Bedrijfsobligatie Basisfonds	Fund certificate	3.388	56,68	192.043
ASR Euro Staatsobligatie Basisfonds	Fund certificate	2.244	59,82	134.248
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	Fund certificate	634	58,45	37.061
BNP MS N AMER EXCON WE-TPC	Equity	96	1.408,31	135.627
BNP Paribas Easy JPM EMBI GI Div Comp I-C	Equity	1	129.214,60	24.425
MSCI EMER MRKTS EX-TRACK P	Equity	222	90,07	17.993
MSCI PAC EX JPN EX CO WE-TPC	Equity	9	1.384,51	13.247
Parvest Bond USA High Yield I-C	Equity	1.059	24,49	23.353
			Totaal	742.512

Werknemers Pensioen Mixfonds - Neutraal

Naam Instrument	Instrument type	Aantal	Koers	Marktwaaarde 30-06-2016
ASR Euro Aandelen Basisfonds	Fund certificate	916.415	51,64	47.322.016
ASR Euro Bedrijfsobligatie Basisfonds	Fund certificate	318.755	56,68	18.066.618
ASR Euro Staatsobligatie Basisfonds	Fund certificate	178.294	59,82	10.665.595
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	Fund certificate	276.641	58,45	16.169.469
BNP MS N AMER EXCON WE-TPC	Equity	27.452	1.408,31	38.661.093
BNP Paribas Easy JPM EMBI GI Div Comp I-C	Equity	87	129.214,60	10.169.100
MSCI EMER MRKTS EX-TRACK P	Equity	72.504	90,07	5.878.514
MSCI PAC EX JPN EX CO WE-TPC	Equity	2.795	1.384,51	3.870.496
Parvest Bond USA High Yield I-C	Equity	439.872	24,49	9.696.635
			Totaal	160.499.536

Werknemers Pensioen Mixfonds - Offensief

Naam Instrument	Instrument type	Aantal	Koers	Marktwaaarde 30-06-2016
ASR Euro Aandelen Basisfonds	Fund certificate	13.818	51,64	713.530
ASR Euro Bedrijfsobligatie Basisfonds	Fund certificate	1.869	56,68	105.929
ASR Euro Staatsobligatie Basisfonds	Fund certificate	662	59,82	39.622
ASR Europees Vastgoed Basisfonds	Fund certificate	3.357	58,45	196.236
BNP MS N AMER EXCON WE-TPC	Equity	416	1.408,31	585.707
BNP Paribas Easy JPM EMBI GI Div Comp I-C	Equity	1	129.214,60	78.044
MSCI EMER MRKTS EX-TRACK P	Equity	1.185	90,07	96.047
MSCI PAC EX JPN EX CO WE-TPC	Equity	42	1.384,51	58.756
Parvest Bond USA High Yield I-C	Equity	3.335	24,49	73.520
			Totaal	1.947.391

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders